

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1191

Vragen van de leden **Beckerman** en **Kooiman** (beiden SP) aan de Ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de aardbevingen in Groningen de gezondheid van Groningers aantasten* (ingezonden 31 januari 2018).

Antwoord van Minister **Wiebes** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 15 februari 2018).

Ook heeft het lid Wassenberg (Partij voor de Dieren) verzocht om een brief over het bericht dat stress in het aardbevingsgebied van Groningen tot meer sterfgevallen leidt (Nos.nl, 31 januari 2018). Zoals aangegeven in de beantwoording van de vragen van de SP, vindt het kabinet dit een verontrustend signaal. Het wegnemen van de oorzaken van de stress en onzekerheid heeft de hoogste prioriteit. In het belang van de veiligheid van de Groningers wil het kabinet dat de gaswinning uit het Groningen-veld nog deze regeringsperiode zo veel mogelijk verder omlaag wordt gebracht. Daarnaast moet de schadeafhandeling zo snel mogelijk worden vlot getrokken.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Aardbevingen tasten gezondheid Groningers aan», waarin artsen hun zorgen uiten over de gevolgen van de aardbevingen op de gezondheid van de Groningers?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe oordeelt u over de uitspraak van bestuursvoorzitter van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), die stelt dat «fysiek en geestelijk lijden is vastgesteld en wordt waargenomen»?

Antwoord 2

Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de gevolgen van de aardbevingen voor de inwoners van Groningen. Uit deze onderzoeken komt het beeld naar voren dat aardbevingen ingrijpende gebeurtenissen zijn die ook negatieve gevolgen kunnen hebben voor het welbevinden en de

¹ Medisch Contact, 25 januari 2018

gezondheid van de inwoners in de regio. Dit moet zoveel als mogelijk voorkomen worden.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat 50 tot 60% van de inwoners zich onveilig voelt en dat bij een aanzienlijk deel van de bevolking in Groningen «een PTSS-achtig beeld» is te zien?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4, 5

Erkent u de verantwoordelijkheid van de Nederlandse staat voor dit fysiek en geestelijk lijden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Deelt u de mening dat waar als gevolg van handelen door de Nederlandse staat gezondheidsproblemen ontstaan, de oorzaak dan ook zo snel mogelijk door de staat weggenomen dient te worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4, 5

Het wegnemen van de oorzaken van de stress en onzekerheid heeft de hoogste prioriteit. In het belang van de veiligheid van de Groningers wil het kabinet dat de gaswinning uit het Groningen-veld nog deze regeringsperiode zo veel mogelijk verder omlaag wordt gebracht. Op dit moment worden alle mogelijkheden voor volumebeperkingen in kaart gebracht. Op basis van die inventarisatie zal het kabinet eind dit kwartaal aangeven hoe zij gevolg geeft aan het advies van het Staatstoezicht op de mijnen om de gasproductie uit het Groningen-veld zo snel als mogelijk terug te brengen tot maximaal 12 miljard Nm³ per jaar.

Daarnaast heeft de Minister van EZK overeenstemming bereikt met provinciale en gemeentelijke bestuurders in Groningen over een nieuwe manier van afhandelen van schade als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld. Met dit nieuwe schadeprotocol wordt de schadeafhandeling publiekrechtelijk georganiseerd. Dit betekent dat bewoners geen zaken meer hoeven te doen met NAM. In het schadeprotocol is opgenomen dat alle bewoners die dat wensen een eigen zaakwaarnemer krijgen om hen te ondersteunen bij de schadeafhandeling. Ook bij de uitvoering van de versterkingsoperatie door de NCG wordt voor problematiek die men «achter de voordeur» tegenkomt gerichte sociaal-maatschappelijke hulp gezocht. Daarnaast heeft de Minister van VWS het RIVM gevraagd om samen met de GGD een «plan van aanpak gezondheidsgevolgen» op te stellen waarin de gevolgen van de aardbevingen voor het welbevinden- en de gezondheid van mensen centraal staan. Dit plan wordt uiterlijk eind april opgeleverd.

Vraag 6, 7

Wat gaat u doen aan de door aardbevingen veroorzaakte stress? Wanneer komt u met een afbouwplan voor de gaswinning in Groningen?

Komt u met een actieplan om de gezondheidsproblemen aan te pakken? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6, 7

Zie het antwoord op vraag 5. Mensen gaan op verschillende manieren om met onzekerheid en stress. Dit betekent ook dat ze verschillende vormen van informatie en hulp zoeken. Het is belangrijk dat mensen de informatie, hulp en zorg krijgen die bij hen past. Mensen die kampen met stress of andere gezondheidsklachten als gevolg van de aardbevingen kunnen via de huisarts passende zorg krijgen. Daarnaast heeft de NCG de GGD gevraagd een «plan van aanpak gezondheidsgevolgen» op te stellen waarin de gevolgen van de aardbevingen voor het welbevinden- en de gezondheid van mensen centraal staan. De Minister van VWS heeft het RIVM gevraagd de GGD en andere organisaties die zijn gericht op gezondheidsbevordering hierbij te ondersteunen. Dit plan wordt uiterlijk eind april opgeleverd. Het plan moet onder meer zorgen voor een meer samenhangend hulpaanbod door de verschillende betrokken organisaties in de regio.

In het regeerakkoord financiering van een regiofonds afgesproken om te investeren in de leefbaarheid en het toekomstperspectief van de regio.

Aanvullende ondersteuning voor mensen die psychische klachten hebben door de aardbevingsproblematiek maakt hier deel uit van uit.